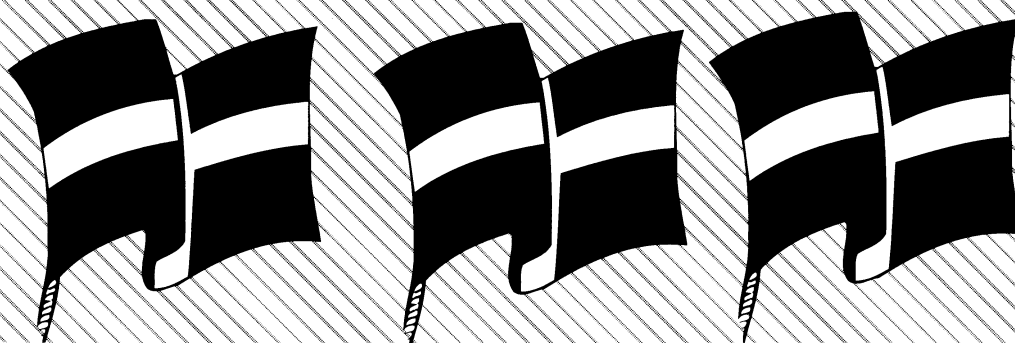

FINDERUP BRUGSFORENING

1893 - 1. maj - 1993

Ja, det er andelstankens jævne lære:
At gavne eget gennem alles gavn;
at virke fro, at hjælpe og at bære,
det lærte vi i sammenholdets navn.
Der går så onde storme gennem tiden,
og vilde røster råber MIT så hårdt;
men vi vil gå vor vej igennem striden,
hvor vi forvandler MIT og DIT til VORT.

Fra Fr. Dalgaard: Andelssang

UDDELERE i 100 år

1.5. - 1.8. 1893 Jens Jensen
1893 - 1895 Jens Peder Nielsen
1895 - 1922 Niels (Brugs) Sørensen
1922 - 1964 Valdemar Hansen
1964 - 1968 Finn Clausen
1968 - Niels Jørgen Andersen

FORMÆND i 100 år

1893 - 1909 Niels Christensen
1909 - 1929 Jens Pedersen
1929 - 1937 Chr. Gaardsdal
1937 - 1958 Chr. Kjellerup
1958 - 1968 Chr. Bach
1968 - 1970 Ejnar Carlsen
1970 - 1972 Gunnar Nielsen
1972 - 1974 Bent Nielsen
1974 - 1978 Hans Jensen
1978 - 1982 Kristian Nielsen
1982 - 1987 Gudrun Jensen
1987 - 1991 Claus Langvad
1991 - Jørgen Koefoed

FINDERUP BRUGS 1893-1993

Udgivet af Bestyrelsen

Redaktion: Niels Hauge

Fotos: Hvis ingen angivelse, er billedet fra Brugsens arkiv

Tryk: Birk Laursen - 86 62 88 77

FDB-FORMANDEN

Et 100 års jubilæum er en markant begivenhed, der er med til at gøre os opmærksom på, hvordan brugsforeningsbevægelsen opstod.

Sammenholdet lokalt blandt medlemmerne for at forbedre deres økonomiske indkøbsforhold har været grundlaget mange steder i landet. Jubilæet bekræfter levedygtigheden af en ide, der også i dag er aktuel og som peger fremad.

Med de seneste års store ændringer indenfor brugsforeningsbevægelsen er det opmuntrede at konstatere, at de økonomiske vilkår for de mindre brugere også er forbedret. I årene 1990-1991 måtte vi konstatere lukningen af mere end 100 af de mindre butikker. I 1992 er udviklingen glædeligvis vendt ved at kun 16 små butikker måtte holde op. Resultaterne i de tilbageblevne er også blevet forbedret.

Det er således med et forbedret økonomisk fundament for de mindre brugere, at jeg kan ønske jer tillykke med de 100 år i håbet om fortsat fremgang i de kommende år.

Bjarne Møgelhøj

BRUGS-FORMANDEN

Med de omvæltninger, der løbende foregår i vort samfund, er det kun få forundt at opleve et 100 års jubilæum.

Det sker for Finderup Brugsforening den 1. maj 1993.

Kunne vægge lytte og døre se, ville vor Brugs kunne fortælle en spændende historie om Finderup og omegns udvikling og borgernes glæder og sorger i fest og i dagligdag, for Brugsen var og er en del af hverdagen.

Uddeler og bestyrelse vil med dette festskrift gerne være med til at tegne billedet af en stadig levende lille landbrugs og samtidig takke dens trofaste medlemmer for den opbakning, der gør det muligt at fejre 100 års jubilæet samt i en svær tid at turde skue fremad.

På bestyrelsens vegne

Jørgen Koefoed

DERFOR KOM BRUGSEN

Hvordan vor egen tid vil blive anskuet om 100 år er ikke til at vide. Men i tilbageblik opleves sidste halvdel af 1800-tallet, ikke mindst af landbostanden, som en periode, hvor alt det, som man levede på og af indtil årtiet efter Anden Verdenskrig, blev grundlagt.

Indenrigspolitisk var der ganske vist svære problemer på grund af provisorierne og visnepolitikken; men takket være højskolebevægelse og andelstanke blev det en fremgangstid alligevel.

Omstillingen af landbrugets produktion, som blev nødvendig på grund af de stærkt faldende kornpriser på verdensmarkedet, var - set i bakspejlet - en imponerende præstation: man drænedede, mergiede, byggede forsamlingshuse, gik til foredrag - og i andelsbevægelsen lærte man at stå sammen uden hensyn til stand: een mand, een stemme.

I Næringsloven af 1862 var indbygget det såkaldte læbælte, dvs., at der til beskyttelse af byernes handel ikke måtte drives handel indenfor halvanden mil fra byens torv. Indenfor denne afstand kunne man ikke få udstedt næringsbrev. Det kom den tids Brugser udenom ved at fastholde, at de ikke handlede med, men uddelte til medlemmerne. Der var flere retssager herom, men det blev slået fast, at Brugserne kunne arbejde indenfor læbæltene uden næringsbrev. Betingelsen var, at kun medlemmer måtte betjenes.

Både i England og Danmark og andre steder i verden havde der været adskillige tilløb til at oprette sådanne medlemsfunderede indkøbsforeninger.

Så Rochdalebevægelsen lille butik i Tudsestræde var ingenlunde den første.

"Derimod var Rochdale-eksperimentet det første levedygtige og anvendelige forsøg på kollektivt at organisere indkøb og videresalg af den jævne befolknings livsformnødheder." (a).

Væernes otte programpunkter var:

1. "Der måtte kun indkøbes rene og uforfalskede varer.
2. Varerne skulle uddeles til gangse dagspriser.
3. Overskuddet skulle udbetales til medlemmerne i forhold til deres forbrug.
4. Indkøb og uddeling måtte kun ske imod kontant betaling.
5. Der skulle være lige medlemsret for alle uanset køn, politisk og religiøs holdning.
6. Alle medlemmer skulle have lige stemmeret.
7. Medlemmerne skulle indskyde andele, der vil blive forrentet med almindelig bankrente.
8. Medlemmerne skulle vælge en bestyrelse til at lede og kontrollere virksomheden." (a)

En sammenligning med opstillingen på næste side vil vise levedygtigheden af disse principper.

Ej heller var pastor Sonnes forening i Thisted (1866) den første i landet. Men Thistedbrugsen kom til at danne skole for de mere end 800 brugserforeninger, der opstod inden århundredets udgang. Halvdelen lå inden for læbæltene og var således uden alvorlig konkurrence - og dog: uddeler Peder Nielsen i Haarlev på Sjælland klager over, at gårdmændene har for vane hver 14. dag at spænde for og køre til Køge for at handle, hvor der var større udbud. Ordet nærbutik var ikke opfundet, men alligevel!

I dag er det ret så svært at definere, hvad dagligdagens behov er. Men den første uddeler i Thisted havde følgende sortiment at dele ud af: brød, ost, klipfisk, Sct. Croix-sukker, kandis, melis, kaffe, soda og tørv. (a).

Andelsmejerierne (fra 1882) fik et markant ord med på vejen fra forstander Niels Petersen, Ladelund: De har rejst sig som en bølge ved Vesterhavet, og den lader sig ikke standse, men vil overskylle det ganske land. Mig bekendt er der ikke formuleret et tilsvarende over brugserforeningsbevægelsen.

Men det gik faktisk også hurtigt, 800 på 34 år. Ved udgangen af 1892 var der 29 Brugser i det daværende Viborg amt. I 1893 oprettedes fire nye, deriblandt Mønsted og Finderup. (b)

Finderup har været kendt på landkortet af de fleste danske siden kongemordet i 1286. På 605 års dagen for dette var Finderup igen i søgelyset, nemlig ved afsløringen af det første af Thor Langes historiske mindesmærker. Halvandet år senere var Brugsen en realitet. Nabobrugserne er bukket under, men Finderup

Brugs står der endnu. Bestyrelse og uddelerpar vil kæmpe for, at den også skal blive der. Det fortæller de hver især om andetsteds i dette skrift.

NH

a) Kurt Strand og Michael Thorberg:
Borte med Brugsen. 1983.

b) Preben Dollerup:
Brugsforeningerne 1866-1896. 1966.

EN FOR ALLE OG ALLE FOR EN

Brugsen skal indkøbe/fremstille de bedste varer til den for den og os billigste pris. Kun i særlige tilfælde må der slækkes på kvaliteten, og er en vare lidt ringere, skal det fremgå via skiltning eller stå på etiketten. Der skal tages hensyn til den lille Brugs i den lille by. Alle varer skal koste det samme. Om de mindste så er helt rentable, som de store, er ligegyldigt. Brugsen skal være, der den skal være i folks bevidsthed.

Om så uddeleren i lillebyen kun kan sælge en brøkdæl af det, mastodont-brugsen kan: En for alle og alle for en!

Det skal også tilstræbes, at man så vidt muligt er medlem af en Brugs. Men det må ikke betyde, at "løse" kunder, f.eks. turister, formes adgang til at handle. Man kunne overveje et landsdækkende medlemskort/bevis.

Dividende skal beregnes og udbetales af medlemmets stambrugs, både for at højne konkurrencen Brugserne imellem og for at give den enkelte uddeler gode vilkår.

Bestyrelsen skal aktivt inddrages i planlægning, salgsfremstød, kampagner o.l. og bør holdes rimeligt skadesløs for sit engagement. De skal have lov til at købe ind på lige fod med det ansatte personale.

Uddrag af Kurt M. Pawlowski: Hvad skal vi med en brugserforening? i SAMVIRKE nummer 1-2, januar-februar 1993, med forfatterens tilladelse.

§1 Foreningens Formaal er ved Partindkjøb og Kontant Betaling at sikre dens Medlemmer gode og uforfalskede Varer til billigst mulige Priser.

§14 Ingen daarlige Varer købes til Foreningens brug. Bliver saadan tilsendt Foreningen sendes de tilbage igen.

§3 Foreningen udleverer Varer til dens Medlemmer mod Kontant Betaling og til disses eget Forbrug og det er paa det bestemteste forbudt Medlemmerne at tage Varer til andre.

§4 Alle Medlemmer i Finderup Brugsforening, En for alle og alle for En, er solidarisk ansvarlige i enhver Henseende i alle Forretningens Anliggender.

§11 Udleveringsmanden har at være tro og samvittighedsfuld med Maal og Vægt (...) Udleveringsmanden er pligtig at stille en Kautionsikkerhed paa 200 Kr.

§12 Hver gang der skal gjøres Indkjøb af Varer til Foreningen, har Udleveringsmanden at henvende sig til Bestyrelsen, der besøger Indkøbet, og et af Bestyrelsesmedlemmerne maa skiftevis være til Stede ved Modtagelsen for at se, om der er Vægt og Maal af hvad der er anført paa Regningen.

Af: Forhandlingsprotokol for Finderup Brugsforening 1893.

(Efter dette lejermåls udløb bygges ny Brugs på Fallevvej 6 i 1899. Den blev indviet i september måned. Og 23. februar 1909 vedtoges det at opføre et lille udhus til opbejling af tørv samt til stald for to heste.)

Disse spredte træk fra det første leveår viser både en meget ansvarsbevidst bestyrelse og at medlemsindflydelse i høj grad var til stede - som det sig hør og bør i et andelsforetagende. Protokollen er ført meget omhyggeligt, den er letlæselig, og sproget er, som citaterne viser, fint.

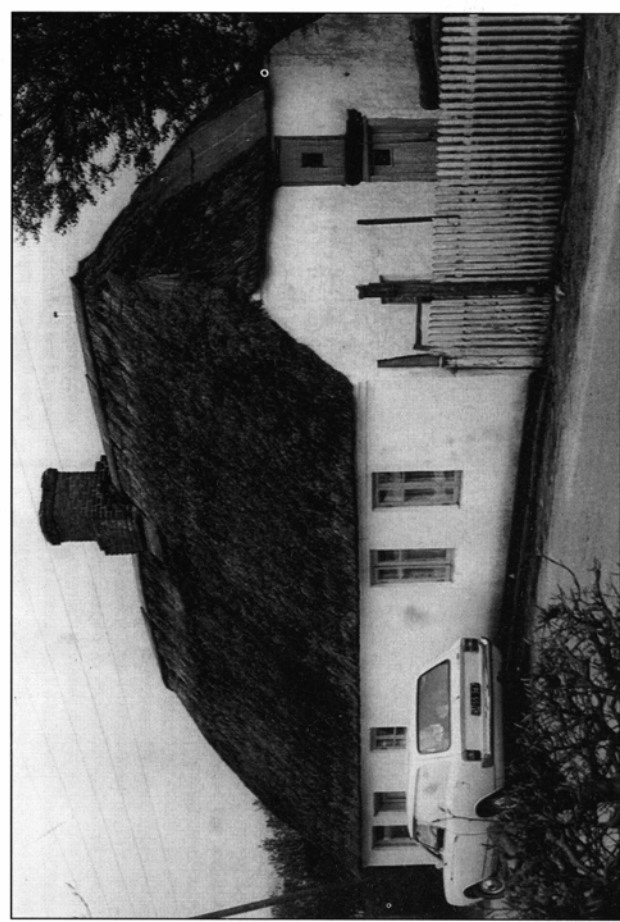
NH

På bestyrelsesmødet den 13. januar 1894 godkendte bestyrelsen regnskabet, som udviste et overskud på 62,43 kroner. Tid og sted for den ordinære generalforsamling fastsattes; og denne gang nøjedes man med at bemyndige formanden plus et bestyrelsesmedlem til at købe ind hos FJBs rejssende.

På nævnte generalforsamling vedtoges det at henlægge overskuddet til en reservefond med 26 stemmer mod 4.

Uddeleren havde ønsket lønforhøjelse, men trak sig, efter at generalforsamlingen havde forkastet det.

På det næste bestyrelsesmøde vedtog bestyrelsen at købe det lejede hvis for en pris af 600 kroner, under forudsætning af en ekstraordinær generalforsamlings godkendelse. Men generalforsamlingen forkastede bestyrelsens forslag. Derimod vedtoges et forslag om at lade huset "udvide og omforandre" i samråd med ejeren. Denne gik ind herpå, og generalforsamlingen tillod venligst en forhøjelse af huslejen fra de 40 kroner til 50 kroner om året; men så skulle det også gælde de næste fem år.

I dette hus befandt Brugsen sig fra 1893 til 1899. Det ligger på Fallevvej 3 og er i dag landsbyens ældste bygning. De to første udelere var Jens Jensen og Jens Peder Nielsen, som begge fik kort tid at virke i.

DET FØRSTE ÅR

Samtlige forhandlingsprotokoller fra den første dag findes i brugsen.

Det allerførste notat lyder:

"Efter at et i Forvejen nedsat Udvalg til Oprettelsen af en Brugsforening for Finderup Sogn havde udarbejdet Udkast til Love, indbød dette til et Møde Søndag den 23. April 1893 for at forsøge Oprettelsen af nævnte Forening."

Lovudkastet blev vedtaget. Den første bestyrelse kom til at bestå af gårdejer Niels Nielsen, Finderup, gårdejer Niels Pedersen, Agerskov, boelsmand Jens Pedersen Bak boelmand Niels Chr. Nielsen, Falle, og ungkarl Niels Christensen, Finderup, med sidstnævnte som formand og forretningsfører. Revisorer blev lærer Pilgaard, Finderup, og gårdejer Anders Jensen, Agerskov.

Til uddeler ansattes Jens Jensen af Finderup, og man lejede et hus i Finderup by til hørende gårdejer Hans Kristian Frederiksen til "uddelersted" for en årlig leje af 40 kroner.

Dette billede angives at være fra 0. 1910 og viser uddelerparret Rikke og Niels Brugs foran Brugsen på Fallevvej 6. Rikke og Niels Brugs var uddelerpar i Finderup fra 1895 til 1922.

På grund af Jens Jensens død ansattes ny uddeler i august; det blev Jens Peder Nielsen af Finderup, som i 1895 afløstes af Niels Sørensen (Niels Brugs), som holdt pladsen lige til 1922. Ligeledes i august vedtog bestyrelsen, at der måtte sælges bajerskøl i Brugsen.

Følgende protokolat fortjener at citeres i sin helhed:

"Den 21de November 1893 afholdtes ekstraordinær Bestyrelsesmøde i Foreningens Lokale i Anledning af Fællesforeningens Meddelelse til Brugsforeningen om at dets Rejsende Hr. Bruun vil være tilstede paa Viborg Højskolehjem den 24de og 25de dennes medbringende Prøver af alle Slags Væger. Bestyrelsen vedtog at rejse til Viborg og se paa Prøverne om Lørdagen den 25de dennes.

Endvidere bemyndiges Uddeleren til at bortselge de tomme Petroleumstønder til en Pris af 2,50 pr. Stk. Et Parti Mel (85 Pund) ned-sattes med 1 øre pr. Pund."

1	Niels Christensen	1893
2	Niels Christensen	1894
3	Niels Christensen	1895
4	Niels Christensen	1896
5	Niels Christensen	1897
6	Niels Christensen	1898
7	Niels Christensen	1899
8	Niels Christensen	1900
9	Niels Christensen	1901
10	Niels Christensen	1902
11	Niels Christensen	1903
12	Niels Christensen	1904
13	Niels Christensen	1905
14	Niels Christensen	1906

Den første side af medlemsfortegnelsen fra 1893. Listen indeholder 93 navne.

STREJFTOG GENNEM PROTOKOLLERNE 1893 - 1953

Finderup Brugsforening var ikke repræsenteret på mødet i 1896, hvor Fællesforeningen af Jyske Brugsforeninger og Fællesforeningen af Sjællandske Brugsforeninger blev slået sammen til FDB. Man så tiden an, først i 1903 indmeldes Brugsen i FDB og underkaster sig dermed FDBs love, som findes i protokollen for nævnte år.

Da havde Brugsen for længst tilsluttet sig Dansk Andels Ægeksport og oprettet en ægssalgsskreds, et af leddene i landbrugets omstilling. Et andet led i denne proces anes, når man ser, hvordan bestyrelsen gang på gang vedtager at købe svinehoveder på slagteriet; det var billig føde, man gav 6 øre pundet og solgte for 7 øre pundet.

Telefonen holdt sit indtog i Brugsen, oprettelsesår ukendt, men i 1913 fik pastor Hessum tilladelse til at benytte Brugsens telefon for en fast pris af 20 kroner om året. Ægprisen var det år en halv øre pundet. Formanden tog til FDBs generalforsamling i København og fik 10 kroner i tilskud.

I 1923 fik det ende med at snakke i telefon for et fast beløb. Fremover skal man opgive til udleeren hvorthen og hvor længe og betale kontant.

Midt under krigen, i 1943, blev Findrup Brugs 50 år.

Tømrer Jens Nielsen ville have 20 kroner for et osteskab til butikken; det fandt et flertal af bestyrelsen urimeligt; der skulle forhandles igen.

På denne tid tages benzin og skotøj på programmet.

På landmændenes opfordring søgte man at få FDB til at give en erstatning for stokløben blandt roerne, som Brugsen havde leveret frøene til. FDB fandt, at årsagen skulle søges i et tidlig såning kombineret med koldt vejr i forsommeren.

Krisetid for landbruget skinner klart igen - nem i referaterne fra bestyrelsesmøder og generalforsamling i begyndelsen af 1933.

Brugsen havde i 1932 haft en omsætning på små 56.000 kroner; men i januar viste det sig, at der var udestående fordringer på ikke mindre end godt og vel 15.000 kroner.

Brugsen blev rykket fra FDB og skulle betale renter til denne. Så fra 1. marts (gen)indførtes kontant betaling (30 dage). Gæld til Brugsen skal afvikles over højst 10 år med mindst 1/10 hver 1. marts, hvor dividendebetalingen fandt

Bestyrelse og uddeler ved 50 års jubilæet.

Fra v. mod h.: Ukendt, Niels Bach, Chr. Kjellerup, Niels Nielsen, uddeler Valdemar Hansen, Peter Jensen (Sned)

Og med dette billede siger vi farvel til "den gamle Brugs". Årstallet er usikkert. Man havde skiftende fragtkuske; men ham, vi ser her, er Rasmus Rasmussen

sted, tillige med månedsregningen. Unddrager et medlem sig betaling til rette tid, er hele restbeløbet forfaldent, og der må ikke udleveres varer til vedkommende. Dette skal også gælde ved udmeldelse eller fraflytning eller hvis man blot holder op med at handle i Brugsen. Bestyrelsen så sig nødsaget til at skrive til nogle af skyldnerne - det var hverken første eller sidste gang.

Men 40 års stiftelsesfest holdt man, en af FDBs forretningsførere førte ordet; og der blev også råd til en støbt møddingsmur ved Brugsen, at få repareret vaskehusdøren og havestakittet fornyet.

Besættelsestid og rationering slår ikke markant igennem i protokollaterne. Dagligdagen måtte gå sin gang. Midt under krigen, i 1943, holdte man 50 års stiftelsesfest med spising for medlemmerne; medlemmernes husstand inviteredes til fælles kaffebord aftenen efter. Formand og uddeler fra Dollerup og Ravnstrup var inviteret med, ligeledes J.P. Nielsens enke og Niels Gaardsdals enke, og der var sanghæfte til lejligheden.

Første på året havde et medlems hustru følt sig beskyldt af uddeleren for at snyde med flasker, hvilket havde medført et lille oprin i butikken, en kontrabog flyvende gennem luften. På den skriftlige klage fra ægtemanden til bestyrelsen svarede denne, at med hensyn til flaskerne fandtes ingen vidner, så det måtte man henhænge. Med hensyn til episoden tilskrev man begge parter og henstillede, at den slags episoder i Brugsens butik fremover måtte undgås. Afskrift til klageren. Chr. Kjellerup, det var formanden, skulle siden komme ud i værre storme som sognerådsformand.

Efter 42 år som uddelerpar nød Magda og Valdemar Hansen deres otium i Finderup endnu mange år. På dette billede fra 1968 ses de som nr. 2 og 3 forrest fra venstre.

De øvrige personer er bagest fra v.: Anders Christensen, Frode Gaardsdal, Ejnar Carlsen, Peter Bach, Henry Nielsen og Bente Jørgensen. Forrest fra v.: Laura Kjellerup, Chr. Bach og Chr. Kjellerup.

Endnu er der udestående fordringer; de er dog faldet til det halve.

Endelig, i 1953, ser det ud til, at de byggeplaner, som var blevet nedstemt i 1938, nu skulle blive til noget. Grunden kunne købes af præstegårdsudvalget, kirkeministeriet var indforstået; man havde tegning parat og tilbud fra A. Christensen, Ravnstrup. Nu manglede kun generalforsamlingens accept. Efter en lang debat blev afstemningsresultatet 34 for, 13 imod og 2 blanke.

Den 4. juli underskrev den samlede bestyrelse en kassekredit på 75.000 kroner med Andelsbanken.

NH

FRA KONTRABOG TIL KASSEAPPARAT

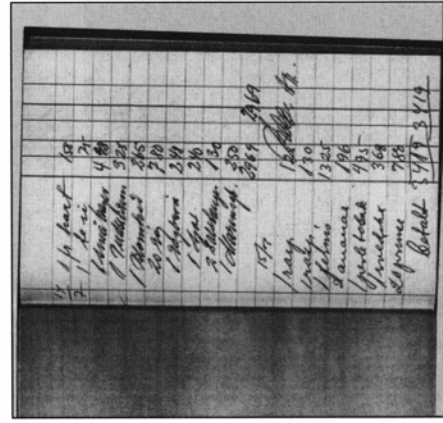
Den 1. januar 1968 tiltrådte Niels Jørgen Andersen som uddeler. Han har lige fejret sit 25 års jubilæum, og han og fru Anette er glade for jobbet.

Det tegnede ellers ikke alt for godt for Finderup Brugs sidst i 60'erne. Som tilfældet var for så mange små Brugser lød FDB's prognoser ikke lovende.

Men straks fra Niels Jørgen Andersen tiltrædelse begyndte det at gå den rigtige vej med omsætningen. Vi giver ordet til uddeleren:

I løbet af fem år tjente vi faktisk så mange penge, at vi kunne bygge vor nuværende flotte Brugs næsten uden af låne penge. Vi overlevede, og det har vi nu gjort i mere end 25 år, så vi klarer os sikkert også længere frem endnu.

For 25 år siden havde vi næsten alt i isenkram og manufaktur. Jeg husker en episode, hvor en kunde kom og ville have en lime. Jo tak, svarede jeg, skal der være til en ko eller en kalv? Kunden grinede og sagde: Ikke en grime, en lime er en kost!

Side af en kontrabog fra juli 1970.

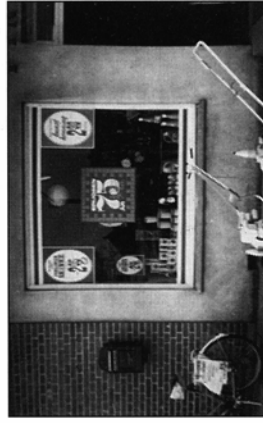
Foto: Jens Frandsen

De første år, indtil 1973, solgte vi på bogdvs medlemmerne skrev op i en kontrabog, hvad de manglede, hvorpå de afleverede bogen til os, som så fandt varerne til dem. En gang om måneden blev bogen så gjort op og betalt - det var egentlig en ordentlig omgang administrations.

Men samtidig med nybyggeriet i 1973 gik Brugsen over til kontant betaling. Prisen var, at vi måtte sige farvel til eet medlem.

Ikke mindst på grund af omsætningsstigningen var lagerforholdene i den gamle Brugs på dette tidspunkt nærmest kaotiske. Vi havde

varer alle steder, i kælderen, på loft, på perron, sågar i et træskur ude bagved. I kælderen var der klipfisk, øl og vand, store dunke sprit, masser af konserver, og alle mulige landmandsartikler såsom høns-, grise- og kalvefoder, ja endog cement og koks i sække.

Fra 75 års jubilæet i 1968. Det gjaldt om at have et aktuelt vareudbud.

Kort efter Niels Jørgen Andersen's tiltrædelse fejredes 75 års jubilæet. Fra v. mod h.: Anders Christensen, Henry Nielsen, Peter Bach, Ejnar Carlsen, Frode Gaardsdal, Bente (kommisselov), uddeleren.

Så det var en stor lettelse både for kunderne og os, da den nye butik åbnede den 4. december 1973; fuld selvbetjening med ALLE varer i butikken. Butiksudvidelsen kom til at falde fint i tråd med Finderups udvikling, og det var jo heldigt nok. I løbet af et par år voksede landsbyen med ca. 25 nye huse; i dag er der ca. 75 huse i Finderup.

Brugsen er medlemmernes. Derfor må enhver brugs sætte kunden i centrum. Kan bestyrelse og uddelerpar udvide dette begreb til at kunden, når han/hun besøger brugsen, også føler, at det er landsbyens centrum, de besøger, så er der gode chancer for Brugsens beståen.

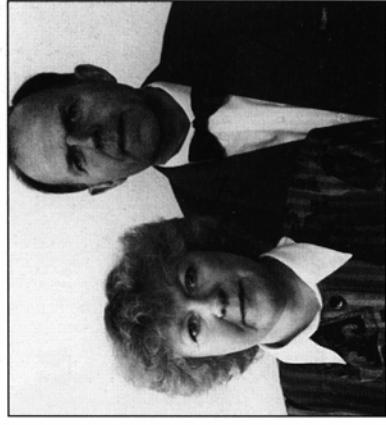
Vi synes, at Brugsen er oppe på mærkerne med en række tillægsfunktioner såsom posthus, tips, lotto, Quick-skrab og medicinudlevering. Men først og fremmest skal kunderne have en ordentlig service, der skal være tid til at snakke, betjeningen skal være glad og hjælpsom, og friske varer til de rigtige priser skal være en selvfølge.

Vi vil gerne gøre Brugsen til en livsnerve i landsbyen. Derfor hæger vi om brugsens historie, for den er en del af kulturarven og lokalhistorien, som i øvrigt også er inddraget som en af tillægsfunktionerne, idet vi bl.a. takket være bestyrelsesformandens interesse for lokalhistorie har fået indrettet et lille lokalhistorisk arkiv i Brugsen, som det ses af det lille udstillingsvindue til venstre for døren.

Til slut vil vi ønske for alle, som bor i et lille lokalsamfund, at der snart bliver sat en stopper for alle disse tilladelser til den ene kæmpebutik efter den anden, som gives i disse år. Ellers bliver det en katastrofe for nærbutikkerne. I 1992 var der 3425 butikker tilbage i de små lokalsamfund. Hvis byrådene fortsætter med deres tilladelser til kæmpebutikker, vil dette tal inden år 2000 blive reduceret til 1750.

Anette & Niels Jørgen Andersen

Vel er det Niels Jørgen Andersen, som "tegner" firmaet, men Anette kan også være med. Se bagsiden!

Uddeler parret Anette og Niels Jørgen Pedersen. Foto: Jens Frandsen

FRA EN BESTYRELSESPOST I 1980'ERNE

Fra 1975 til 1987 var jeg i bestyrelsen for Finderup Brugs; heraf de sidste fem som formand - første og foreløbig eneste kvindelige formand. Jeg har altid syntes, at det var en vigtig opgave at arbejde for brugsens beståen.

Vi kan glæde os over, at vi stadig har en brugs i Finderup. Den har nu gennem 100 år spillet en betydelig rolle i vor bys historie, og vi håber, den nå fortsætte mange år endnu.

Gennem min tid i bestyrelsen har der med jævne mellemrum været tiltag for at øge omsætning og overskud. Den nye butik, som heldigvis blev bygget på et gunstigt tidspunkt i 1973, har været et godt aktiv; men alligevel bliver mange fristet af supermarkedernes tilbud. De mange tilbudsaviser viser, at vi alle vegne er attraktive som kunder.

Tillægsfunktionerne, som brugsen har fået de senere år, arbejdede vi meget for, spec. tipsforhandling, som blev søgt allerede i 1982. Sammen med posthus og medicinudbringning er det en god service for kunderne, og efterhånden honoreres det også nogenlunde.

Brugsen markerede de 90 år i Gudrun Jensens formandstid. Bilen er ikke tidstypisk. Fra v. mod h.: Uddeler Niels Jørgen Andersen, Tommy Bernisen, Kjeld Bach, Gudrun Jensen, Birgit Hermann, Poul Erik Hansen var fraværende.

Varesortimentet blev ændret, så det kun var de oftest indkøbte dagligvarer, der stod på hylderne. Frugt og grønt fik en fremtrædende plads, og der kom fersk kød i kølemontren. Ud kom de langsomt omsættelige varer som f.eks. isenkran.

Dividenden var tidligere et af brugsens kendetegn, men fra 1976 holdt man dividendepause. Der var ikke rigtig overskud at tage af, og tiden var mere til rabatter og tilbudsvare. Et kort kapital var medlemslånebeviserne. Ideen med at man lod pengene stå i brugsen var god, men det viste sig alligevel ikke at være en god idé, da de, på grund af renten, også blev for dyre for brugsen.

Der har af og til været blæst om FDB og dens økonomiske dispositioner, men der er også kommet mange gode initiativer, f.eks. "lev bedre" - kampagnen og brugsens forbrugerprogram, som har præget hele debatten om sunde varer uden "nadsminke".

Fra FDB lyder for øjeblikket blidere toner over for de små butikker, d.v.s. bedre indkøbsvilkår. Det er absolut udmærket; men som FDB også siger: Det er kun jer selv, der bestemmer, om I vil have en brugs i byen - I må handle i den!

Den årlige optælling af varelageret var et af højdepunkterne i bestyrelsesarbejdet. Det var en rigtig hyggelig dag med en god snak over kaffen og aftensmaden, og det var altid spændende, hvem der vandt premien for mest præcise gæt på varelagerets størrelse.

At vores lille brugs får lov at opleve sit 100 års jubilæum skyldes for en stor del vores trofaste uddelerpar. Niels Jørgen, som jo nu har stået for styret i 25 år, har forstået at indrette brugsen efter behov og økonomi, så den fortsat er levedygtig.

Jeg ønsker Finderup Brugs og dens kunder hjertelig tillykke med 100 års jubilæet og håber på mange gode år fremover.

Gudrun Jensen

"FORTIDEN SKABER FREMTIDEN"

Hvis dette udsagn er rigtigt, er det bestyrelsens opfattelse, at Finderup Brugsforening må have skabt sig et solidt fundament at bygge videre på.

Desværre er det gode grundlag, i disse svære tider, ikke nok til at føre en i øvrigt god forretning videre. Vi påvirkes negativt af, at landdistrikterne affolkes, af en stram privatøkonomi samt af nye indkøbsmønstre, blandt andet som følge af en samfunds-

udvikling gennem de seneste tyve år, der har bragt specielt de små bysamfund på 2-600 indbyggere i klemme. Der er sket en centralisering af alt i vort samfund; denne tyrkertro på store enheder lader landsbyerne i stikken.

Men vi har trods alt stadig nogle rammer, omend snævre, inderfor hvilke vi kan føre vor Brugs videre:

Vi skal konkurrere på kvalitet, vareudvalg, oplysning og på den personlige tilknytning til Brugsen. Vi skal fortælle, at vi ikke er så ringe endda, egentlig heller ikke med priserne, og at Finderup er en meget bedre by at bo i, når vi også fremover har mulighed for at købe vore dagligvarer her. Vi skal samtidig være lydhøre overfor kritik og ønsker om ændringer.

Især skal vi forsøge at udnytte den personlige tilknytning. Brugsen skal være vort "lille forsamlingshus", hvor vi dagligt kan mødes og udveksle nyheder samtidig med, at den er vort lokale forretning, vort postkontor, vort apotek og vort tips- og lottoindleverings-

sted. Kan vi få disse ting til at nå sammen, vil vi også i de kommende år kunne bevare vor Brugs. Vi vil ikke slumre på fortiden, men tage hul på det næste hundredår med denne ledetråd for Finderup Brugs:

"Vi skal ikke sælge en vare, men en oplevelse".

På bestyrelsens vegne, Jørgen Koefoed

Den nuværende bestyrelse: Bagest fra v. mod h.: Finn Jørgensen (næstformand), Jørgen Koefoed (formand), Knud Christensen. Forrest fra v. mod h.: Lis Frandsen, Lilly Leth. Foto: Jens Frandsen

FINDERUP BRUGSFORENING'S 100 ÅRS JUBILÆUM

